

Pr. Antonios Kaldas & Ireni Attia

Doi devin una
*Ghid creștin-ortodox
pentru logodnă și căsnicie*

Traducere din limba engleză de Radu Trandafir

Carte tipărită cu binecuvântarea
Înaltpreașfințitului
TEOFAN
Mitropolitul Moldovei și Bucovinei

DOXOLOGIA
Iași, 2020

CUPRINS

Prefață	7
Introducere	11
Enigma vieții	11
Căsătoria astăzi	13
O abordare holistică	15
Planul acestei cărți	17
 CAPITOLUL 1	
Persoana aleasă: pregătirea pentru căsătorie	21
Cine ești	21
Cum să te schimbi	27
 CAPITOLUL 2	
Unul și Una: Logodna.....	35
Rolul logodnei	36
Cele cinci etape ale unei relații	38
Spiritualitatea în perioada logodnei	42
Compatibilitatea	44
Luând decizia potrivită	67
Dar cum pot să știu?	74
 CAPITOLUL 3	
Nu doi, ci una: ce este căsnicia creștină	85
Iubire	88
Smerenie, supunere și predare	93
Unitate și vulnerabilitate	98
<i>Metanoia</i> (pocăință și schimbare)	102
Mântuire	103

Fidelitate	105
Curăție	109
Creație	110
Slujire	112

CAPITOLUL 4

Doi ca unul: trăind visul	117
Trăind împreună în Hristos	119
Povățuitorul înțelept	123
Importanța intențiilor	126
Cum să fiți uniți	130
Personalitățile în căsnicie	133
Puterea cuvintelor	138
Modul în care vorbim și acționăm	141
Diferențele de gen	152
Rupert și Cynthia se ceartă	159
Angajamentul	162

CAPITOLUL 5

Dualitate și unitate: câteva probleme importante	173
Bărbatul și femeia	174
Intimitate și sexualitate.....	178
Abuzul domestic și violența	189

CAPITOLUL 6

Doi devin una: ritualurile ortodoxe ale cununiei	197
Slujba ortodoxă a cununiei	199
Planul celor două slujbe	203

APENDICE

Joc de rol cu interpretare	225
Bibliografie selectivă	229
Despre autori	233

Introducere

*Una devine doi.
Doi devin una.
Una devine doi.
Din doi, apare una.
Și începem din nou.
Una devine doi...*

Enigma vieții

Aceasta este enigma vieții.

Viețile noastre sunt caracterizate de interacțiunea constantă dintre unul și mulți, dintre unitate și pluralitate, dintre izolare și comunitate. Această interacțiune descrie ceea ce este cel mai important pentru noi ca ființe umane: percepția noastră despre noi înșine, relațiile noastre cu ceilalți și relația noastră cu Dumnezeu.

Una devine doi.

Ciclul începe când o persoană singură caută confortul și securitatea însoțirii. Toți avem nevoie de cineva în care să avem încredere, de cineva pe care să iubim și care ne va iubi înapoi. Căutăm acest lucru nu numai pentru satisfacerea propriilor noastre nevoi egoiste, ci, mai important, pentru a îndeplini nevoia noastră înnăscută, de a oferi dragoste altora, întrucât suntem creați în acest mod: după chipul lui

Dumnezeu, Care este iubire. Și astfel, căutăm o altă persoană căreia să îi putem dedica viața noastră și să i-o dăruim necondiționat, fiind iubiți, în schimb, în aceeași manieră.

Doi devin una.

Când găsim acea persoană, cimentăm legătura iubirii prin Sfânta „Taină” – sau sacrament – a căsătoriei creștine. Sfântul Duh sfințește prin aceasta unirea a două persoane într-una singură, o transformare intimă înfricoșătoare care reflectă și ne pregătește pentru unirea noastră finală cu Dumnezeu.

Una devine doi.

Dumnezeu este generos și plin de roade și în acest chip suntem și noi atunci când trăim această iubire jertfelnică în cadrul căsniciei și participăm împreună cu Dumnezeu în actul de creare a unei noi vieți umane. Așa cum El ne-a creat să fim individualități, dar totuși legate prin iubire, tot astfel și cuplul oferă copilului născut din ei darul unei vieți independente, dar totuși pline de iubire.

Din doi, apare una.

Părinții care își iubesc cu adevărat copiii nu caută în mod egoist să le urmărească fiecare pas pentru totdeauna, ci se bucură nespus să îi vadă cum cresc și înfloresc și își dezvoltă personalitățile lor independente, găsindu-și propriul lor drum în viață. Așa ne-a iubit Dumnezeu pe fiecare dintre noi și ne-a dăruit capacitatea de a ne stabili propria noastră cale. Minunea căsătoriei constă în faptul că ea întrupează mai multe chipuri ale lui Dumnezeu-Iubire, care ies apoi în lume pentru a căuta confortul și sentimentul de siguranță pe care-l conferă însoțirea. Și astfel...

Și începem din nou...

Ciclul se repetă. Ciclul iubirii și creșterii, al dăruirii și devenirii, al unuia și multora, al unității și pluralității – ciclul iubirii divine care reflectă natura lui Dumnezeu, Care este iubire.

Aceasta este enigma vieții.

Căsătoria astăzi

Căsătoria astăzi

Această carte se adresează în primul rând cuplurilor care intenționează să se căsătorească, deși poate fi de folos și celor care sunt departe de a face un astfel de pas, precum și celor care sunt deja căsătoriți de câțiva ani. Acest volum este dăruit în speranța că, înțelegând ceea ce doresc să înfăptuiască, aceștia vor putea să navigheze mai bine împreună în călătoria lor și să se bucure de o experiență mai împlinită.

Am simțit că această carte era necesară, întrucât vedem în fiecare zi perechi de tineri, sau cupluri cu experiență, care suferă atât de inutil în căsniciile lor. Din câte știm, nimeni nu se căsătorește cu intenția de a-și răni partenerul. Însă oamenii sfârșesc adesea prin a săvârși acest lucru din ignoranță, iar rana se transformă cu ușurință în resentimente, furie și ură.

Cultura occidentală modernă este dominată de întâietatea individului în fața rolului acelui individ ca parte a unei comunități. Aceasta a condus la atitudinea centrată strict spre sine în numeroase aspecte ale vieților noastre personale, o tendință care este cu siguranță contrară mesajului

Evangeliei creștine, care recomandă iubirea altruistă, necondiționată. Pentru creștin, singura împlinire adevărată a individualității proprii constă în predarea voluntară, chiar cu bucurie, a sinelui acela individual înaintea lui Dumnezeu și a celorlalți, pe altarul iubirii. Cu toate acestea, astăzi, societatea occidentală, cu accentul continuu pus pe fericirea individuală, a consumerismului și a nevoii obsesive de a ne păzi de încălcarea drepturilor celorlalți, a îndepărtat punctul central al vieții moderne de la sacrificiul de sine și a făcut ca termeni precum „supunere” și „predare” să fie aproape obsceni.

Acest accent pus pe individualitate a avut consecințe asupra sănătății căsătoriilor noastre. Putem vedea acest lucru în cifre. Așa cum societatea s-a schimbat, tot astfel și modelele de căsătorie și de divorț. Potrivit Biroului Australian de Statistică¹, numărul căsătoriilor din Australia a scăzut de la 6,4 căsătorii la o mie de persoane în 1993 la 5,1 la o mie în 2013. Poate că, pe măsură ce oamenii devin concentrați mai mult pe sine, devin mai puțin dispuși să-și dedice viața unei alte persoane, în modul complet pe care îl presupune căsnicia. În aceeași perioadă, între 1993 și 2013, procentul de căsătorii realizate de săvârșitorii religioși a scăzut de la 57,9% la 27,4%, în timp ce procentul căsătoriilor efectuate de către săvârșitorii civili a crescut de la 42,1% la 72,5%, indicând modul în care cultura occidentală se îndepărtează de bazele religioase ale căsătoriei.

Acest lucru prezintă atât aspecte pozitive, cât și negative. Este un lucru bun întrucât oamenii nu se mai căsătoresc pur și simplu pentru faptul că familia sau societatea

¹ Biroul Australian de Statistică, „3310.0 – Marriages and Divorces, Australia, 2013”, <http://www.abs.gov.au/ausstats/abs@.nsf/mf/3310.0>, Aprilie 2015.

așteaptă aceasta de la ei. Din fericire, au apus demult vremurile în care părinții alegeau soțul sau soția pentru propriul copil, iar acesta îl putea sau o putea întâlni pentru prima oară la ușa bisericii, la nunta sa. Desigur, alți factori sociali au făcut ca multe dintre aceste căsătorii să aibă succes în cele din urmă, însă acești „alți factori” au dispărut demult. Astăzi apreciem în mod corect ideea de a alege liber să iubim și să ne căsătorim cu soțul sau soția, tot așa cum Dumnezeu ne lasă să alegem liber să-L iubim și să-L urmăm.

Dar această schimbare implică și un accent negativ, întrucât dovedește faptul că oamenii intră în căsnicie fără a înțelege semnificația ei duhovnicească și veșnică mai profundă, iar astfel sunt înșelați într-un mod grav. Din perspectivă creștin-ortodoxă, acest lucru reprezintă un păcat, în sensul antic al termenului grecesc *hamartia*: ratăm sensul, precum săgeata unui arcaș care zboară departe și ratează ținta. Pierderea percepției sfințeniei căsătoriei nu este ceva care atrage pedeapsă divină, însă este păcat și extrem de trist. Suntem reduși ca indivizi, ca grupuri și ca omenire atunci când eliminăm sacrul din chipul iubirii divine, care este căsătoria.

O abordare holistică

În mod interesant, psihologia constată astăzi că lucrurile care duc la o căsnicie reușită sunt practic lucrurile pe care le-a învățat Hristos: respectul reciproc, jertfa de sine reciprocă, altruismul, smerenia și, bineînțeles, iubirea necondiționată. Pentru a fi un soț bun, tot ceea ce trebuie să faceți este să fiți un creștin bun. Și asta trebuie să facem noi toți, ca și creștini, indiferent dacă ne căsătorim sau nu.

Psihologia ne-a învățat că factorii cei mai influenți care modelează relațiile adulților încep în copilărie. În general

vorbind, cei care au construit relații sănătoase și sigure în copilărie sunt cei care au cele mai mari șanse să construiască relații sănătoase și sigure ca adulți. Pentru creștini, relația fundamentală de atașament sigur este aceea pe care o avem cu Hristos. O persoană care are o relație sănătoasă cu Hristos este în măsură să formeze o relație sănătoasă și sigură în căsnicie. El este apoi capabil să aducă în acest mediu respectul reciproc, jertfa de sine reciprocă, altruismul, smerenia și dragostea necondiționată, necesare pentru calitatea și supraviețuirea ei.

În plus, cercetarea a descoperit că au succes acele căsătorii în care cuplurile îmbrățișează diferențele dintre ei, sunt conștienți de cuvintele pe care le folosesc unul cu celălalt și au o viziune sănătoasă asupra intimității. Psihologia, prin urmare, nu este în dezacord cu fundamentele biblice ale căsătoriei. De fapt, psihologii moderni efectuează cercetări și alcătuiesc lucrări, articole și cărți care afirmă necesitatea virtuților creștine, precum onestitatea, dragostea, iertarea și așa mai departe.

Așa cum puteți observa din cele expuse mai sus, în această carte vom încerca să reunim materiale dintr-o mare varietate de surse – duhovnicești, teologice, liturgice, medicale, psihologice și sociale – pentru a oferi cititorului o abordare holistică a căsătoriei, care „căsătorește”* cele mai bune cunoștințe umane moderne cu creștinismul ortodox antic autentic.

În calitate de creștini ortodocși, respingem divizarea vieții noastre în teritorii separate dedicate sacralului și profanului, religiosului și secularului. Prin această împărțire falsă, Îl lăsăm pe Dumnezeu în afara vieții noastre de zi cu zi, ca și cum El poate fi găsit numai în biserică și în locul în care ne spunem rugăciunile zilnice, dar nu și la locul de muncă sau în *mall*-ul din oraș.

* Aici cu sensul de „unește”. [n.tr.]

Dar Dumnezeu este peste tot și suntem cei mai fericiți atunci când Îl implicăm în *toate* aspectele vieții noastre. Vă așteaptă pe raionul din supermarket, în ambuteiajul de pe autostradă și la masa de înfășat bebelușul la ora 3 într-o dimineață rece de iarnă. El este acolo, nu numai înaintea altarului în ziua nunții voastre, ci și în sala de recepție de după aceea și în dormitor mai târziu. Tot ceea ce facem în viețile noastre este menit să fie sacru, să fie împărtășit cu El și sfințit de El, de la cel mai mic detaliu până la cea mai importantă și mai hotărâtoare decizie. El vă este părtaș în viață, din momentul în care sunteți concepuți până în momentul în care veți muri și chiar dincolo de aceasta. În acest duh, atunci, să începem marea călătorie a căsătoriei, enigma vieții.

Planul acestei cărți

Vom începe *Capitolul 1*, luând în considerare un lucru la care puțini oameni se gândesc profund în aceste zile: Ce ați putea face pentru a vă pregăti pentru căsătorie și pentru viața de familie *înainte* de a vă întâlni chiar și partenerul? Ce ați putea face pentru a deveni mai „pregătit pentru căsătorie”, pentru a deveni dumneavoastră înșivă un cadou mai bun pentru viitorul soț sau viitoarea soție și pentru copii?

De aici, trecem în *Capitolul 2* la câteva probleme practice despre cum să găsiți persoana potrivită, cum să aflați dacă sunteți potriviți unul pentru celălalt și cum să luați o decizie care este adesea destul de înspăimântătoare pentru multe cupluri. Este, la urma urmei, un angajament pe viață, chiar unul pe care nu vreți să-l greșiți!

Pentru a naviga în siguranță prin căsnicie și pentru a profita în mod deplin de ea, este extrem de folositor să

înțelegeți natura și scopul ei și să împărtășiți această viziune cu partenerul dumneavoastră. *Capitolul 3* explorează în detaliu sensul căsniciei, explicând modul în care aceasta funcționează cel mai bine, atunci când este armonizată cu credința și practica creștină.

Capitolul 4 abordează miezul problemei unei căsnicii pe viață. Cum poate un cuplu să se înțeleagă și să comunice eficient? Cum pot relaționa reciproc în moduri mai degrabă pozitive, decât negative? Și care sunt diferențele inerente în modul în care bărbații și femeile gândesc, simt și acționează în viață? Ne petrecem ani de formare pentru locurile noastre de muncă – merită să investim puțin timp și să ne pregătim pentru îndatorirea mult mai dificilă a căsniciei și a vieții de familie.

Capitolul 5 abordează câteva subiecte sensibile care sunt adesea tratate superficial, deși pot juca un rol important în anumite relații: rolurile de gen, intimitatea și sexualitatea, violența domestică și abuzul.

Ultimul capitol ne poartă în frumoasa lume a slujbei ortodoxe de nuntă, plină de simbolism și de sens. Comparăm ritualurile de nuntă după tradiția ortodoxă actuală și cea bizantină, asemănările și diferențele dintre ele, pentru a ajuta pe cititori să aprecieze mai bine aceste ritualuri frumoase și să le folosească pentru a-și începe călătoria în calitate de soț și soție, după cum intenționează să o continue: ca o experiență duhovnicească fericită, însoțitoare.

Înțelegem că în lumea de astăzi numeroase cupluri nu dispun de prea mult timp, așa că am inclus un set de întrebări de reflecție la sfârșitul fiecărui capitol, care oferă un fel de rezumat al principalelor idei, precum și un stimul pentru discuții între cupluri.

Indiferent dacă începeți cu aceste întrebări și utilizați textul principal pentru a explica în mod detaliat probleme

specifice sau dacă utilizați întrebările pentru a revedea ceea ce ați citit în textul principal, încurajăm cu tărie cuplurile să reflecte *împreună* la aceste întrebări. Nu este nimic mai benefic ca un dialog cinstit și atent pentru a deschide liniile unei comunicări eficiente, pentru a crea înțelegere și respect reciproc și a forma o relație sănătoasă și durabilă. Oferim aceste întrebări în acest scop.

Capitolul 1

PERSOANA ALEASĂ: PREGĂTIREA PENTRU CĂSĂTORIE

*Silește-te să te arăți încercat,
înaintea lui Dumnezeu lucrător cu fața curată.
(2 Timotei 2, 15)*

*Dragostea să fie nefățarnică. Urâți răul, alipiți-vă de bine.
În iubire frățească, unii pe alții iubiți-vă; în cinste, unii altora dați-vă
întâietate. La sânguință, nu pregetați; cu duhul fiți fierbînți; Domnului
slujiți. Bucurați-vă în nădejde; în suferință fiți răbdători; la rugăciu-
ne stăruiți. Faceți-vă părtași la trebuințele sfinților, iubirea de străini ur-
mând. Binecuvântați pe cei ce vă prigonesc, binecuvântați-i și nu-i
blestemați. Bucurați-vă cu cei ce se bucură; plângeți cu cei ce plâng.
(Romani 12, 9-15)*

*Căci de ne-am fi judecat noi înșine,
nu am mai fi judecați.
(1 Corinteni 11, 31)*

Cine ești

Mulți oameni își petrec o bună parte din viața lor gâ-
ndindu-se la partenerul de viață. Ei reflectă mult și adânc în
privința trăsăturilor pe care le caută la un soț sau la o soție,
despre ceea ce este mai mult sau mai puțin important, cu

ce ar fi mulțumiți și cu ceea ce, cu siguranță, nu s-ar putea împăca. Ei au meditat îndelung și au depus mult efort în alegerea „celui potrivit”.

Odată ce găsesc această persoană, ei depun eforturi suplimentare pentru a o modela după propriile nevoi și gusturi, în mod conștient sau subconștient. O astfel de persoană va lucra din greu pentru a-și educa partenerul, pentru a-l expune prietenilor și intereselor și pentru a-l implica în viața sa de dinainte.

Uneori, acest lucru duce la dezamăgire, iar oamenii consideră adesea că motivul acestei dezamăgiri îl reprezintă eșecul fie de a găsi persoana potrivită, fie de a modela partenerul și a-l transforma în persoana potrivită. Acest tip de dezamăgire este, din păcate, mult prea uzual în viața modernă și a fost, poate, comun pe parcursul istoriei căsătoriei, deși exprimat în moduri diferite. În zilele noastre, este adesea exprimat prin depresie și eșecul căsniciilor.

În timp ce își concentrează toate aceste eforturi în găsirea și modelarea persoanei potrivite, mulți oameni găsesc de asemenea necesar să lucreze din greu asupra lor în pregătirea pentru căsătorie. O tânără va investi cantități însemnate de energie, timp și bani pentru a deveni frumoasă din punct de vedere fizic sau pentru a dezvolta o manieră drăguță de a vorbi sau un mers atractiv, cu scopul de a deveni o perspectivă atrăgătoare pentru armata de tineri eligibili. Un tânăr va fi la fel de sânguincios în a-și dezvolta mușchii și a învăța să vorbească sau să acționeze cu un sentiment de autoritate și control, pentru a se face dezirabil de armata de femei tinere eligibile. Ambele genuri de astăzi muncesc din greu pentru a construi o carieră de succes și pentru a se dezvolta financiar în acest efort de a deveni o „partidă bună”.

Din nefericire, abilitățile și trăsăturile care pot ajuta o persoană să găsească și să atragă un partener potrivit nu

sunt întotdeauna aceleași abilități și trăsături de care are nevoie pentru a păstra căsnicia pe viață. Este nevoie de un set de calificări complet diferite – și unele la care foarte puțini oameni par să reflecte. Astfel că înainte de a începe să vorbim despre găsirea persoanei potrivite, cunoașterea ei, formarea unei relații, logodnă și, eventual, căsătorie, trebuie să facem un mic ocol pe o cărare foarte personală și să ne auto-examinăm puțin.

Întrebarea pe care trebuie să o adresăm este: „Sunt eu pregătit pentru căsătorie?”. Înainte de a mă gândi la ceea ce are de oferit viitorul meu soț sau viitoarea mea soție, trebuie să mă întreb ce am eu să îi ofer – nu lucrurile superficiale sau materiale, nici trăsăturile care o vor atrage sau îl vor atrage spre mine – dar ceea ce am de oferit ca partener de viață, ca ființă umană. Acest lucru se dovedește a fi în mod surprinzător o întrebare complexă la care trebuie să răspundem. Ce face ca o persoană să fie un soț bun sau o soție bună?

Pentru a răspunde la această întrebare, puteți să vă gândiți la cea mai directă experiență de căsătorie de până acum: căsnicia propriilor părinți. Suntem mult mai influențați de ceea ce experimentăm decât de ceea ce suntem învățați. Învățăm modelele noastre de comportament, strategiile noastre de a aborda relațiile și alte persoane, când suntem tineri – când avem de-a face cu părinții noștri, cu frații și surorile noastre și cu prietenii noștri.

Învățăm din ele obiceiuri de comportament – unele bune, altele mai puțin bune. Dacă o fată crește cu părinți a căror metodă principală de rezolvare a problemelor este o repriză lungă și puternică de țipete, sunt șanse mari ca ea să folosească aceeași metodă pentru a rezolva problemele cu soțul ei. Cel puțin, este mult mai probabil să se simtă confortabil cu astfel de metode decât este un băiat care a crescut fără a-și vedea părinții țipând unul către celălalt.

Este mai probabil ca un bărbat care a fost obișnuit să rezolve problemele cu sora sa, lovind-o, să rezolve problemele cu soția în același fel. El nu a avut niciodată șansa să se dezvolte și să se simtă confortabil cu o altă strategie. Atunci când se află sub stres, reflexul întipărit umbrește adesea mintea rațională și gânditoare.

Fata care a păstrat pacea cu părinții ei autoritari, mințindu-i în mod frecvent, este predispusă să încerce să mențină pacea căsniciei ei mințindu-și frecvent soțul. De ce ar trebui să se schimbe? Cum s-ar putea schimba?

Schimbarea nu este ușoară. Chiar și cei care au detestat obiceiurile părinților lor pot să ajungă din nefericire să le imite, spre dezamăgirea lor. Este greu să vă schimbați atunci când nu ați avut niciodată tiparul nou de comportament modelat pentru voi. Pur și simplu nu știți cum. Deci, ori de câte ori vă confrunțați cu nevoia de a merge mai departe în viață, de a face suportabilă o situație dificilă, vă întoarceți la strategiile de a face față, practicate în trecut.

Atunci când aducem obiceiurile negative de comportament în căsniciile noastre, ele pot deveni modelele noastre naturale de comportament cu soții noștri. Acest lucru poate duce la probleme serioase și la vieți nefericite – grav, profund și deprimant de nefericite. Cei prinși în cușca propriilor lor obiceiuri negative se simt adesea mai rău pentru că se simt blocați, pentru că nici nu înțeleg de ce lucrurile sunt atât de groaznice și nici nu văd o cale de ieșire din acea stare. Însă lucrurile nu trebuie să stea așa.

Unii dintre noi sunt binecuvântați cu vieți de familie ferice și liniștite în care se învață obiceiuri bune, însă alții nu sunt atât de norocoși. Este posibil să vă schimbați mentalitatea și obiceiurile – o mulțime de oameni a făcut-o înainte. Dar sunt necesare câteva ingrediente: smerenia de a recunoaște că este necesară schimbarea; dorința, motivația și

curajul de a urmări fără încetare această schimbare; și să acceptați sprijin și asistență de specialitate atunci când aveți nevoie de ea. Mai presus de toate, harul lui Dumnezeu care lucrează în inimile și mințile noastre este combustibilul care alimentează schimbarea, un combustibil care este întotdeauna disponibil din belșug pentru cei care îl caută.

De fapt, a deveni mai potrivit pentru căsătorie este o fațetă a devenirii unui creștin mai bun. Transformarea despre care vorbim este în esență un fel de *pocăință*, acea practică duhovnicească pe care fiecare creștin trebuie să o urmeze zilnic. Ceea ce face ca o persoană să fie pregătită pentru căsătorie este ceea ce face ca o persoană să fie un creștin bun, și invers.

Acest lucru nu este o surpriză. Căsătoria este o relație cu o altă ființă umană sub umbrirea harului și purtării de grijă a lui Dumnezeu. Înlocuiți „o altă ființă umană” cu „toate ființele umane” și aveți o descriere destul de bună a ceea ce înseamnă viața creștinului. Într-un fel, căsătoria se comportă ca o lupă, concentrând relațiile noastre generale de iubire într-o relație foarte intensă. Chiar înainte de a vă căsători, chiar înainte de a vă întâlni cu partenerul vostru, dacă sunteți motivat să deveniți mai potriviți pentru căsătorie, sunteți, de asemenea, motivați să deveniți o persoană mai bună și un creștin mai bun.

Putem găsi tipurile de exemple necesare pentru a deveni vrednic de căsătorie în celebrele fragmente biblice care vorbesc despre lucrurile de care aveți nevoie pentru a fi un adevărat creștin (bineînțeles, ne petrecem viața încercând să ne ridicăm la înălțimea acestor idealuri). Iată câteva exemple. Pe măsură ce le citiți, gândiți-vă cum s-ar putea aplica în cadrul logodnei sau căsniciei.

Dragostea îndelung rabdă; dragostea este binevoitoare, dragostea nu pizmuiește, nu se laudă, nu se trufește. Dragostea nu se poartă cu necuviință, nu caută ale sale, nu se aprinde de mânie, nu gândește răul. Nu se bucură de nedreptate, ci se bucură de adevăr. Toate le suferă, toate le crede, toate le nădăjduiește, toate le rabdă. Dragostea nu cade niciodată. (*1 Corinteni* 13, 4-8)

Iar faptele trupului sunt cunoscute, și ele sunt: adulter, desfrânare, necurăție, destrăbălare, închinare la idoli, fermecătorie, vrajbe, certuri, zavistii, mâinii, gâlcevi, dezbinări, eresuri, pizmuiri, ucideri, beții, chefuri și cele asemenea acestora, pe care vi le spun dinainte, precum dinainte v-am și spus, că cei ce fac unele ca acestea nu vor moșteni împărăția lui Dumnezeu. Iar roada Duhului este dragostea, bucuria, pacea, îndelungă-răbdarea, bunătatea, facerea de bine, credința, blândețea, înfrânarea, curăția; împotriva unora ca acestea nu este lege. Iar cei ce sunt ai lui Hristos Iisus și-au răstignit trupul împreună cu patimile și cu poftetele. Dacă trăim în Duhul, în Duhul să și umblăm. Să nu fim iubitori de mărire deșartă, supărându-ne unii pe alții și pizmuindu-ne unii pe alții. (*Galateni* 5, 19-26)

Ați auzit că s-a zis: „Ochi pentru ochi și dinte pentru dinte”. Eu însă vă spun vouă: Nu vă împotriviți celui rău; iar cui te lovește peste obrazul drept, întoarce-i și pe celălalt. Celui ce voiește să se judece cu tine și să-ți ia haina, lasă-i și cămașa. Iar de te va sili cineva să mergi o milă, mergi cu el două. Celui care cere de la tine, dă-i; și de la cel ce voiește să se împrumute de la tine, nu întoarce fața ta.

Ați auzit că s-a zis: „Să iubești pe aproapele tău și să urăști pe vrăjmașul tău”. Iar Eu zic vouă: Iubiți pe vrăjmașii voștri, binecuvântați pe cei ce vă blestemă, faceți bine celor ce vă urăsc și rugați-vă pentru cei ce vă vatămă și vă prigonesc, ca să fiți fiii Tatălui vostru Celui din ceruri, că El face să răsară soarele și peste cei răi și peste cei buni și trimite ploaie peste cei dreپți și peste cei nedreپți. (*Matei* 5, 38-45)

Acestea sunt doar câteva dintre numeroasele fragmente pe această temă.

Nu este ceva neobișnuit pentru creștini să depună eforturi eroice și sincere pentru a practica acest mod de viață de imitare a lui Hristos în parohiile lor și poate chiar la locurile lor de muncă și în alte locuri publice, iar apoi consideră că atunci când ajung acasă pot să lase garda jos. Aceasta înseamnă că îi tratează pe membrii familiei lor cu mult mai puțină bunătate și amabilitate decât pe cei din afara familiei.

În perioada logodnei, cuplurile sunt foarte motivate să aibă cel mai bun comportament unul cu celălalt și, de obicei, au intenția de a continua astfel. Dar, odată ce sunt căsătoriți și întorși la rutina vieții de zi cu zi, devin mai delăsători și se relaxează în efortul lor, iar vechile obiceiuri rele se re-instalează, spre dezamăgirea reciprocă a cuplului. Vă încurajăm, prin urmare, pe măsură ce vă străduiți să deveniți mai pregătiți pentru căsătorie, să lucrați pentru a face schimbări permanente în profunzimea caracterului vostru, nu doar schimbări de suprafață, asemenea „plasturilor”.

Cum să te schimbi

În mod ideal, pregătirea pentru căsătorie ar începe la naștere. Maniera în care copiii parcurg pruncia, copilăria, adolescența și maturitatea timpurie formează personalitatea, caracterul și obiceiurile. Când citiți acest lucru, este aproape sigur că este prea târziu să faceți ceva pentru dumneavoastră, dar poate fi ceva de ținut minte atunci când voi înșivă veți deveni părinți într-o zi.

Vestea bună este că nu e niciodată prea târziu să lucrați și să vă dezvoltați. Deci, înainte de a începe aventura minunată și extraordinară, care este căsnicia, faceți din propria

voastră pregătire pentru căsătorie una dintre preocupările principale. Cu mult timp înainte de a fi pregătit pentru căsătorie, cu mult înainte de a întâlni persoana potrivită, veți găsi un avantaj nemaipomenit în a lucra pentru a deveni genul de persoană care va fi cu adevărat un soț sau o soție bună.

Să ne întoarcem acum la mecanismele acestei transformări. Un principiu extrem de important în viața duhovnicească este că rareori puteți schimba pe alții, însă întotdeauna vă puteți schimba pe voi înșivă. Timpul și efortul pe care le investiți în a vă transforma partenerul în persoana cu care vreți să fiți căsătoriți nu vor da prea multe rezultate, în cazul că va da vreunul. Dar același timp și efort pe care le veți investi pentru a deveni voi înșivă genul de persoană cu care partenerul dumneavoastră se va bucura să trăiască vor aduce multe roade. Chiar sunteți singura persoană care vă poate schimba – nimeni altcineva nu o poate face. Și partenerul dumneavoastră este singurul care se poate schimba – nimeni altcineva nu poate să o facă, nici măcar dumneavoastră.

O căsnicie în care ambii parteneri sunt în mod constant dezamăgiți unul de celălalt și aduc învinuiri și se critică reciproc va fi întotdeauna amară, nesatisfăcătoare și dureroasă. O căsnicie în care un partener îl învinovățește întotdeauna pe celălalt, iar celălalt partener se auto-învinovățește mereu va duce la probleme emoționale și psihologice profunde, și nimeni nu va fi fericit. Dar o căsnicie în care fiecare partener este dispus să-și asume responsabilitatea pentru sine și este capabil să lucreze cu umilință să se transforme într-un soț mai plăcut sau o soție mai plăcută este o căsnicie care crește constant în dragoste și produce bucurie, pace, siguranță, împlinire și mulțumire.

În căsnicie, acest principiu este una dintre cheile succesului. Pentru ca oamenii să facă schimbări de durată, ei trebuie mai întâi să fie dispuși să ia în considerare ideea că anumite lucruri trebuie schimbate. O persoană care răspunde unei nevoi exprimate de partenerul ei, gândind sau spunând: „Așa sunt eu, iar el trebuie să accepte asta”, se opune schimbării. Chiar dacă o astfel de persoană cedează și face o schimbare, este probabil ca aceasta să fie doar temporară. Sinceritatea este, prin urmare, extrem de importantă în orice relație și este ceva ce trebuie să cultivăm cu mult înainte de a începe o relație ce are ca rezultat căsătoria. Trebuie să învățăm să fim cinstiți cu privire la ceea ce suntem dispuși să lucrăm și să schimbăm (permanent) și ce aspecte ale caracterului nostru nu suntem dispuși să schimbăm.

Mulți tineri nu găsesc motivația corectă. Dacă nu vă obișnuiți să fiți autocritici (într-un mod echilibrat) și nu doriți să vă schimbați cu smerenie din tinerețe, ce se va schimba în mod magic odată ce sunteți căsătoriți?

Desigur, în timpul perioadelor de curtare și de logodnă, aveți un stimulent puternic pentru a avea cel mai bun comportament. Sunteți atrași de această persoană și doriți ca ea să fie atrasă de dumneavoastră, astfel încât faceți tot ce puteți, fie intenționat sau subconștient, pentru a fi cea mai plăcută persoană posibilă.

Dar odată ce v-ați câștigat soțul sau soția, odată ce acesta sau aceasta vă aparține, motivația este adesea diluată sau chiar dizolvată cu totul. Dorința de a vă schimba și de a fi un soț bun sau o soție bună durează doar atunci când vine din convingerea sinceră că, lăsând căsătoria la o parte, datoria noastră în această viață este să devenim oameni buni. A fi potrivit pentru căsătorie este doar o fațetă a acestei datorii generale, deși una cu consecințe serioase.